

Како је и најављивано, на последњој седници Народне скупштине Републике Српске посланици су убедљивом већином прихватили предложену одлуку да се у овом ентитету организује референдум на коме би се грађани изјаснили да ли подржавају наметнуте законе Високог представника у БиХ, односно њихову неуставну верификацију у Парламенту БиХ. У исто време прихваћена је и листа од 29 закључака, коју је поднео и у писаној форми образложио председник Српске Милорад Додик. Међу њима и закључак да се Народна скупштина РС ограђује од рада Суда и Тужилаштва БиХ, будући да те правосудне институције генеришу међунационалну мржњу и нетрепеливост.

У земљи у којој, према њеним уставним документима, живе три конститутивна и равноправна народа, већ и само та квалификација да заједничке БХ правосудне институције генеришу међунационалну мржњу и нетрепеливост, морала би да буде довољно јак повод за ургентне и неодложне разговоре о правосуђу у највишим институцијама државе, а пре свега у Високом судском и тужилачком већу БиХ. Овде се, међутим, нико од надлежних и непосредно позваних о томе не оглашава нити наговештава неки конструктиван прилаз и решења која би Српској била прихватљива и водила ка могућем компромису. Али се зато – некритично, као и иначе - оглашавају они који су највише и допринели правном и политичком кошмару у коме се наша Босна и Херцеговина са своја два ентитета. И опет не нуде објашњења зашто им сметају закључци Народне скупштине РС са предвиђеним референдумом, захтевајући да се од њега одустане. Зашто се не изађе са аргументима који би оспорили оправданост таквих закључака и потеза?

Уместо тога, узроци и последице постојећих неспоразума се прећуткују и заобилазе. Па онда уместо примене права, дијалога, преговора и могућих договора имамо круте и необразложене налоге, једностране потезе, диктат, неретко и гажење оног што је записано у Уставу БиХ.

Када се и летимично погледају најављена референдумска питања око којих су потекле жестоке расправе и оспоравања у бошњачком делу Федерације БиХ, ОХР и онима који их подржавају, јасно је да Српска жели темељну реформу правосуђа у БиХ, које се наметнутим одлукама Високог представника међународне заједнице удаљило и од

Дејтона и од постојећег Устава БиХ. А све то на штету Републике Српске.

Изворним дејтонским документима, заправо, није ни предвиђено постојање Суда и Тужилаштва БиХ, већ је цијелокупно правосуђе у окриљу ентитета. Мотиви шефа канцеларије ОХР да ентитетима снагом својих овлашћења, мимо важећег Устава БиХ, наметне суд и тужилаштво као државне институције јасно се виде по истрагама које проводи Тужилаштво БиХ и пресудама које изриче Суд БиХ. У оба случаја то се чини селективно и пристрасно.

Погледајмо шта о томе кажу чињенице о којима је било речи на седници Народне скупштине РС када је и донесена одлука о референдуму.

У Информацији о истраживању и процесуирању ратних злочина и тражењу несталих лица, коју је предсједник Српске доставио Скупштини, наводи се да је Суд БиХ до 2010. године правоснажним и неправоснажним пресудама осудио сва лица на укупно 1.328 година и шест месеци затвора. Од тога су лица српске националности осуђена на укупно 1.067 година(!), хрватске националности на 137 година и шест месеци затвора, а лица бошњачке националности на укупно 124 године казне затвора.

Када су у питању правоснажне пресуде пред Судом БиХ, Срби су осуђени на 812 година затвора, Хрвати на 137 година и шест месеци, а Бошњаци на укупно 95 година казне затвора.

По неправоснажним пресудама Суда БиХ лица српске националности осуђена су на 255 година, а бошњачке националности на свега 29 година затвора.

Пред Судом БиХ подигнуте су 122 оптужнице због почињеног кривичног дела ратног злочина, а поступак се води против 183 лица. Од овог броја, правоснажно је осуђено 69 лица, од којих 50 Срба, 11 Хрвата и само осам Бошњака.

У информацији предсједника РС, достављеној Скупштини, наводи се да је видљиво по основу подигнутих оптужница Тужилаштва БиХ да су, када је у питању злочин над

Србима, процесуирана лица по непосредној одговорности и за индивидуални злочин. А у предметима где је евидентно да се ради о удруженом злочиначком подухвату, организованом злочину и командној одговорности пријављених лица, за те предмете се још увек само спроводи истрага, тако да још није подигнута ниједна оптужница.

Примери који ово потврђују су "Тузланска колона", злочини муџахедина над припадницима ВРС, логор "Дретељ", логор "Челебићи" и спортска дворана "Мусала" у Коњицу.

Неефикасност Тужилаштва БиХ се огледа и у предметима ратног злочина почињеног над припадницима српског народа у Сарајеву: убиство осам војника ЈНА, злочин у Добровољачкој улици, Централни затвор, логори "Виктор Бубањ", Дом "Младен Стојановић", Отока, Алипашино поље, Храсница, Пофалићи, Трново.

У Информацији предсједника РС стоји да МУП РС поседује доказе сортиране у досијеима жртава за 3.299 убијених Срба у Сарајеву у периоду од 1992. до 1995. године.

Ове чињенице су и главни повод за најављени референдум. За заједничко преиспитивање треба ли Босни и Херцеговини овакво правосуђе.